

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ лісового і садово-
паркового господарства

проф. Р.Д. Васишин

« 19 » 05 2023 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри ландшафтної
архітектури та фітодизайну

Протокол № 12 від 5.05.2023 р.

завідувач кафедри ЛА та ФД

проф. О.В. Колесніченко

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОН О.В. Піхало

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОСНОВИ АРАНЖУВАННЯ”

Спеціальність: 206 “Садово-паркове господарство”

Освітня програма: «Бакалавр»

ННІ лісового та садово-паркового господарства

Розробники: завідувач кафедри, д.б.н., професор Колесніченко О.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Основи аранжування

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>206 – Садово-паркове господарство</i>	
Освітня програма	<i>Садово-паркове господарство</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вбіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	3	3
Семестр	5	5
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття		
Лабораторні заняття	30 год.	8 год.
Самостійна робота	75 год.	104 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Основи аранжування» є підготовка спеціалістів садово-паркового господарства, які володіють теоретичними знаннями й практичними навичками щодо використання та модифікації рослинних матеріалів для створення фітокомпозицій з урахуванням сучасних тенденцій розвитку флористики. Дисципліна включає комплекс теоретичних і практичних питань й положень щодо набуття знань та досвіду створення фітокомпозицій за різними напрямками, стилістикою. Базисом є здобуті студентами знання та навички під час вивчення дисциплін «Ботаніки», «Квітникарства», «Образотворчого мистецтва».

Завдання: оволодіння теоретичними знаннями та здобуття практичних навичок створення фітокомпозицій у різних стилях та техніках.

Знати: основний асортимент квітководекоративних рослин, що використовують для створення фітокомпозицій;

- стилі фітокомпозицій та техніки їх виконання;
- правила добору асортименту квітково-декоративних рослин за кольором, морфологічними та біологічними ознаками;
- класифікацію та технологічні характеристики основних видів квіткових рослин;

- технології збереження, консервації та модифікації рослинного матеріалу.

Уміти:

- користуватися навчальною, методичною та науковою літературою з аранжування;
- самостійно визначити стилістику, колористику та форму флористичної композиції;
- підбирати асортимент тропічних, субтропічних та сезонних рослин для формування флористичних композицій;
- практично застосовувати набуті теоретичні знання, а саме: підготувати рослинний матеріал для формування фітокомпозиції;
- підібрати відповідні стилі та кольорову гаму;
- формувати фітокомпозиції у відповідності до стилістики свята чи події.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

ПРН7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:
- денної та заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	лаб	п	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Флористичні композиції: стилі та асортимент рослин														
Тема 1. Вступ. Історія розвитку флористики в Україні та світі. Основисучасного фітодизайну.	1-2	16	2	-	4	-	10	16	1	-	-	-	15	
Тема 2. Букети та фітокомпозиції: стилістика і матеріали	3-4	16	2	-	4	-	10	16	1	2	-	-	13	
Тема 3. Стилї фітокомпозицій. Технології формування букетів на каркасі.	5-6	16	2	-	4	-	10	16	1	2	-	-	13	
Тема 4. Флористичне оформлення свят: особливостівесільної флористики.	7-8	16	2	-	4	-	10	17	1	2	-	-	14	
Разом за змістовим модулем 1		64	8	-	16	-	40	65	4	6	-	-	55	
Змістовий модуль 2. Флористичне оформлення подій														
Тема 5. Флористичне оформлення свят: особливостіноворічної та Різдвяної флористики.	9-10	18	2	-	4	-	12	18	-	-	-	-	18	
Тема 6. Флористичне оформлення свят: особливості Пасхальної флористики.	11-12	18	2	-	4	-	12	18	1	-	-	-	17	
Тема 7. Карвінг-букети: матеріали, технології та принципи створення. Фітодекоративні бонсаї, матеріали та техніки їх формування.	13-15	18	3	-	6	-	9	18	1	2	-	-	16	
Разом за змістовим модулем 2		54	7	-	14	-	33	54	2	2	-	-	51	
Усього годин		120	30	-	30	-	120	120	6	8	-	-	106	

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Не передбачено</i>	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми (заочна форма навчання)	Кількість годин
1	Букети та фітокомпозиції: стилістика і матеріали	2
2	Стилі фітокомпозицій. Технології формування букетів на каркасі	2
3	Флористичне оформлення свят: особливості весільної флористики	2
4	Карвінг-букети: матеріали, технології та принципи створення. Фітодекоративні бонсаї, матеріали та техніки їх формування	2

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми (денна форма навчання)	Кількість годин
1	Історія розвитку флористики в Україні та світі. Основи сучасного фітодизайну	4
2	Букети та фітокомпозиції: стилістика та матеріали	4
3	Стилі фітокомпозицій. Технології формування букетів на каркасі.	4
4	Флористичне оформлення свят: особливості весільної флористики	4
5	Флористичне оформлення свят: особливості новорічної та різдвяної флористики	4
6	Флористичне оформлення свят: особливості пасхальної флористики	4
7	Карвінг-букети: матеріали, технології та принципи створення.	6

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Охарактеризувати сучасні стилі та напрямки флористичного мистецтва України, Ватикану, Франції, Польщі, Німеччини, Нідерландів, Індії, Китаю, Японії, ОАЄ.	21
2	Ознайомитись із технологіями стабілізації, модифікації, вибілювання та гліцерування рослинного матеріалу.	21
3	Рослини-символи України, Ватикану, Франції, Польщі, Німеччини, Нідерландів, Індії, Китаю, Японії, ОАЄ.	21
4	Охарактеризувати мову квітів.	21
5	Аналіз видового складу та цінової політики квіткового рослинного матеріалу в Україні	22

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Назвіть основні стилі фітокомпозицій.
2. Охарактеризуйте особливості застосування закону золотого перерізу при створенні фітокомпозицій.
3. Що таке стафаж?
4. Назвіть ахроматичні кольори.
5. Що таке оазис?
6. Які матеріали використовуються для тейпування?
7. Які типи каркасів для букетів Ви знаєте?
8. Що таке букет?
9. Що таке бутоньєрка?
10. У чому полягають українські Різдвяні традиції?
11. Мова квітів: стисле визначення та символіка.
12. Рослини-символи України.

13. Біблійні рослини: перелік та символіка.
14. У чому полягають особливості флористичного оформлення весільних церемоній?
15. Асортимент екзотичних зрізаних рослин.
16. Які концентрації гліцерину використовують для модифікації рослинного матеріалу (гортензія)?

9. Методи навчання.

Для засвоєння теоретичного матеріалу навчальної дисципліни «Основи аранжування» застосується пояснювально-ілюстративний метод. Під час виконання практично-лабораторних занять студентами використовуються методи роботи:

- активні методи навчання (полеміка, ділові ігри, ситуаційні завдання, логічні схеми, тренінги);
- демонстраційні матеріали (слайди, відеофільми);
- аналітичні (складання кошторисів, обрахунків використаних матеріалів).

10. Форми контролю.

Поточною формою перевірки знань студентів є оцінка якості виконання фітодекоративних робіт, усне опитування та проведення модульних контрольних тестових робіт. Підсумковою формою контролю є складання екзамену, результати якого додаються до отриманих балів навчальної роботи під час поточного контролю.

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{нр}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{нр} + R_{ат}$.

12. Навчально-методичне забезпечення

Вінтоняк І. Ю., Колесніченко О. В., Лещенко О. Ю. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Основи аранжування» студентами за напрямом підготовки 6.090103 – Лісове і садово-паркове господарство» ОС «Бакалавр», К. «КОМПРИНТ», 2018. 72 с.

13. Рекомендовані джерела інформації

– основна

1. Пузиренко Я. В. Декоративна флористика: навчальний посібник. К.: Кондор, 2012. 232 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. За ред. В. Т. Бусела. К. : ВТФ «Перун», 2001. 1426 с.
3. Верещагин Л. Н. Атлас сорных, лекарственных и медоносных растений. 2-е изд., испр. и доп. К.

: Юнівест Маркетинг, 2002. 380 с.

4. Вінтоняк І. Ю., Колесніченко О. В., Лещенко О. Ю. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Основи аранжування» студентами за напрямом підготовки 6.090103 – Лісове і садово-паркове господарство» ОС «Бакалавр», К. «КОМПРИНТ», 2018. 72 с.
5. Войтович В. М. Українська міфологія. Вид. 2-ге, стереотип. К. : Либідь, 2005. 664 с.
6. Воропай О. Звичаї нашого народу: Етнографічний нарис: У 2 т. К.: Оберіг, 1991. 326 с.
7. Воропай О. Звичаї нашого народу: етнографічний нарис. Київ: Велес, 2009. 432 с.
8. Григора І. М., Якубенко Б. Є. Польовий практикум з ботаніки. К.: Арістей, 2005. 255 с.
9. Декоративні рослини природної флори України. К.: Наук. думка, 1977. 222 с.
10. Злотницький М. Ф. Квіти в легендах і переказах. К. : Довіра, 1992. 206 с.
11. Кондратюк А. І. З вишневого саду. К.: Молодь, 1991. 190 с.
12. Люба моя Україна. Свята, традиції, звичаї, обряди, прикмети та повір'я українського народу. Донецьк: БАО, 2012. 554 с. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. К.: АТ «Обереги», 1992. 88 с.
13. Огієнко І. (Митрополит Іларіон). Дохристиянські вірування українського народу. К.: АТ «Обереги», 1994. 421 с.
14. Смик Г. К. Посади калину. К.: Реклама, 1978. 157 с.
15. Товстуха Є. Аптека на городі. К.: Укр. акад. оригінальних ідей, 2001. 227 с.
16. Чорна Г. А. Мистецтво квіткової композиції. Методичні рекомендації для студентів та вчителів. Умань: УДПУ, 1993. 104 с.

- додаткова

1. Anderson A.W. Plants of the Bible. London: Crosby Lockwood and Son, 1956. 72p.
2. Moldenke H. N., Moldenke A. L. Plants of the Bible. New York: Ronald Press Co., 1952. 328 p.
3. Oudolf, P., & Kingsbury, N. (2013). Planting, a new perspective. London: Timber Press. № 112. P. 20 – 27.

- інформаційні ресурси

1. Рослини в житті українців. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://www.vahsad.ua/plants/dendrolog/articles/show/5677/>.
2. Україна – це ми! [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://we.org.ua/kultura/svyata-litnogo-kalendarnogo-tsyklu-ukrayintsiv>